

دفاع از فلسطین در منظومه فکری امام خمینی

یک تکلیف است

گفت‌وگو با سرکار خانم دکتر زهرا مصطفوی صبیّه محترمه حضرت امام خمینی‏‌

دهه‌ها قبل و در دورانی که به خیال دولت‌های مستکبر حامی رژیم صهیونیستی، مسئله فلسطین تمام‌شده به حساب می‌آمد و دیگر جایی در افکار عمومی ملت‌ها نداشت، امام خمینی علیه السلام با ایجاد یک تحول عظیم، حرکت بیداری را در امت اسلامی به وجود آوردند و دفاع از مسئله فلسطین و مبارزه با رژیم غاصب صهیونیستی را به مسئله اول جهان اسلام تبدیل کردند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای چهاردهم خردادماه امسال در حرم مطهر حضرت امام خمینی علیه السلام، این تحول بزرگ را این‌گونه توصیف کردند: امروز مسئله فلسطین، مسئله اول جهان اسلام محسوب می‌شود. امروز فلسطین در کانون توجه ملت‌های مسلمان است. طنین صدای رهبران فلسطینی از فراز سفارت رژیم صهیونیستی در تهران در اول انقلاب، دنیا را تکان داد و به لرزه درآورد؛ همه فهمیدند که دوران جدیدی در زمینه فلسطین آغاز شده است؛ در

« در ابتدای بحث به‌عنوان فرزند بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران، حضرت امام خمینی علیه السلام و به‌عنوان کسی که سال‌ها در حوزه حمایت از فلسطین فعالیت کرده‌اید، از جایگاه آرمان فلسطین در تفکر بنیان‌گذار کبیر انقلاب اسلامی برای ما بگویید.

● فلسطین در منظومه فکری امام خمینی علیه السلام از جایگاه رفیعی برخوردار بود. در واقع امام نفس مسیحایی بود که در کالبد امت اسلامی و فلسطینیان مایوس‌شده از رهایی، دمیده شد؛ لذا ایشان موضوع مبارزه با رژیم صهیونیستی را در کنار مبارزه با آمریکا و رژیم پهلوی در دستور کار نهضت اسلامی خویش قرار داد؛ چراکه آموزه‌های اسلامی تأکید دارد که باید در کنار مظلوم بود و علیه ظالم اقدام کرد: «کوناً للظالم خصماً وللمظلوم عوناً». تردیدی نیست که پس از این جنگ، شرایط در اراضی اشغالی، منطقه و جهان برخلاف انتظارات و تمایلات جریان صهیونیسم و غرب مستکبر تغییر خواهد کرد و این، یعنی پیروزی نهایی بر رژیم صهیونیستی اسرائیل و غرب، بسیار –تأکید می‌کنم– بسیار نزدیک است.

درواقع ذات حق‌جوی تفکر اسلامی اجازه نداده است تا انسان مؤمن نسبت به ظلم و ظالم و نسبت به عدالت روده‌شده از مظلوم، ساکت باشد. بر این اساس مبارزه با رژیم غاصب اسرائیل که مصداقی از یک ظالم است، نمی‌تواند در منظومه فکری امام خمینی علیه السلام جایی نداشته باشد. در واقع اندیشه امام، فراتر از چارچوب ملّی سیر می‌کند و از همان شروع نهضت، انقلاب اسلامی را آغازی برای شکل دادن به یک نهضت فراگیر جهانی برای دفع ظلم و استقرار عدالت در نظر گرفتند؛ لذا تلاش برای بسیج نوده‌های مردم در جهان، برای توجه به قضیه فلسطین و حمایت از ملت مظلوم آن، به‌عنوان یک اولویت در منظومه فکری ایشان مطرح بود.

« حضرت امام علیه السلام چگونه آرمان فلسطین را به مسئله اول دنیای اسلام تبدیل کردند؟

در اسلام جهاد، یک تکلیف است بر همه آحاد جامعه و وکالت دادنی نیست. پیش از پیروزی انقلاب اسلامی، جامعه فلسطین ۴۰ سال تکلیف مبارزه و آزادسازی وطن را به گروه‌های فلسطینی و دولت‌های غربی، وکالت داده بودند و خود منتظر بودند تا دیگران تکلیف آنان را انجام دهند؛ اما جوامع اسلامی عموماً و جوامع عربی به‌طور خاص مقهور رشد مادی و توانمندی‌های نظامی و اقتصادی و سیاسی غرب شده بودند و با توجه به حمایت‌هایی که رژیم غاصب صهیونیستی از غرب دریافت می‌کرد، هیچ بارقه‌ای از امید به امکان توفیق و پیروزی بر این رژیم اشغال‌گر را حتی تصور نمی‌کردند.

گروه‌های فلسطینی نیز که امپریالیسم غربی را پشتیبان صهیونیست‌ها می‌دیدند، به اردوگاه مقابل یعنی جریان چپ ایدئولوژیکی یا همان مارکسیسم و کمونیست گرایش یافتند – زیرا بر این تصور بودند، این دو اردوگاه رقیب یکدیگرند و لذا با گرایش به تفکرات چپ، مبارزات خود را برنامه‌ریزی کرده بودند– اما آن‌ها هم امیدی به پیروزی نداشتند و مبارزات خود را که از آن با عنوان انقلاب ملت فلسطین یاد می‌کردند، صرفاً با هدف ضربه زدن به دشمن و ابراز اینکه آن‌ها هم به‌عنوان یک بازیگر در این معادله حضور دارند، دنبال می‌کردند؛ اما ناکامی کشورهای عربی و گرایش بیشتر آن‌ها به غرب، این گروه‌ها را هم مایوس کرده بود و تقریباً همه تسلیم شده بودند. در چنین شرایطی بود که انقلاب اسلامی پیروز شد و فوراً برخی اقدامات چون تعطیلی سفارت رژیم غاصب اسرائیل در تهران و تبدیل آن به نخستین سفارت

فلسطین در جهان و نیز طرح شعار راهبردی «امروز ایران، فردا فلسطین» جوامع منطقه و جامعه فلسطین را تحریک کرد و این امید را ایجاد کرد که باید یک مؤلفه دیگری را وارد این معادله کرد و آن «مردم و تکلیف دینی» بود؛ یعنی مردم فلسطین فهمیدند، ۳ دهه به‌اشتباه تکلیفی را که بر عهده آنان بوده، به دیگران وکالت داده‌اند و به این ترتیب آزادسازی وطن را به تأخیر انداخته‌اند. فلسطین در منظومه فکری امام یک اهمیت تکلیفی دارد و انقلاب اسلامی و نظام اسلامی برآمده از این تفکر، این اولویت را مورد اهتمام خود قرار داده

است. امام خمینی علیه السلام پس از تشکیل نظام اسلامی، در گام اول، با اعلام آخرین جمعه ماه مبارک رمضان به‌عنوان «روز جهانی قدس» عملاً قضیه اشغال فلسطین و قدس شریف را از حاشیه به متن زندگی دینی مسلمانان آورد؛ اقدامی که اجازه نداد تا جوامع اسلامی فلسطین را فراموش کنند. اقدام دیگر امام، فرمان تشکیل سپاه نهضت‌ها بود که بعدها به‌عنوان «نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی» با مأموریت مشخص تلاش برای «آزادی فلسطین» و «حذف رژیم غاصب اسرائیل از صفحه روزگار» به نیروهای نظامی ایران اضافه شد.

این دو اقدام مهم در کنار اقدامات دیگر سیاسی و فرهنگی، عملاً فلسطین را در صدر اولویت‌های جهان اسلام قرار داد.

« امتداد این تفکر ناب امام علیه السلام تا امروز در جمهوری اسلامی ایران چگونه بوده‌است؟

● همان‌گونه که پیش‌تر گفته شد، فلسطین در منظومه فکری امام یک اهمیت تکلیفی دارد و انقلاب اسلامی و نظام اسلامی برآمده از این تفکر، این اولویت را مورد اهتمام خود قرار داده است و امام با اقداماتی چون روز جهانی قدس و تشکیل نیروی قدس و... پیگیری این اولویت را در جامعه اسلامی ساختارمند کرده است. بحمدالله، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (حفظه‌الله) به‌عنوان جانشین شایسته حضرت امام، آرمان فلسطین را مطابق خط و نگاه امام تا تحقق آن، با جدیت و قویاً دنبال کرده‌اند و دولت‌های جمهوری اسلامی ایران به‌ویژه دولت کنونی نیز، تحت هدایت ایشان در همه این سال‌ها این تفکر ناب را پیگیری نموده‌اند و حاصل آن را هم می‌توان در شکل‌گیری مقاومت اسلامی فلسطین و محور مقاومت در سطح منطقه و دستاوردهای آن‌ها در رویارویی با غده سرطانی اسرائیل مشاهده کرد.

« عملیات پیروزمندانه اخیر مقاومت فلسطین تحت عنوان طوفان‌الاقصی چه نقشی در نزدیک شدن به آرمان‌های آزادی قدس و تحقق نابودی رژیم صهیونیستی دارد؟

● عملیات طوفان‌الاقصی که از ۱۵ مهر امسال از غزه مقاوم آغاز شد؛ در واقع یک مرحله بسیار مهم و یک تحول بسیار جدی در سیر مبارزات ملت فلسطین محسوب می‌شود.

در تمام جنگ‌های گذشته، ملت فلسطین صرفاً در مقام دفاع در برابر تجاوزات رژیم صهیونیستی وارد درگیری شده بود؛ حتی عملیات سیف‌القدس که حدود سه سال پیش صورت گرفت، یک جنگ دفاعی در برابر تجاوزات رژیم صهیونیستی در منطقه شیخ جراح بود؛ عملیاتی که فاقد برنامه‌ریزی قبلی و یک طرح عملیاتی قبلی بود؛ اما طوفان‌الاقصی، نشان از یک برنامه‌ریزی قبلی همه‌جانبه و طرح‌های عملیاتی تعریف‌شده برای مراحل مختلف جنگ دارد؛ لذا این عملیات که با رعایت همه اصول جنگ یعنی اصل غافل‌گیری و تعریف اهداف و... انجام شد، یک

نقطه عطف در معادلات جنگی میان فلسطین و رژیم غاصب اسرائیل به‌شمار می‌رود. درواقع طوفان‌الاقصی را باید «تمرین آزادسازی فلسطین» دانست. تعداد ۱۵۰۰ رزمنده آموزش دیده مقاومت فلسطین، در یک عملیات غافل‌گیرانه که البته ابعاد آن را باید کارشناسان نظامی باز کنند، در کمتر از ۶ ساعت یک لشکر حرفه‌ای، یعنی لشکر غزه ارتش رژیم صهیونیستی را نابود کرده و ۲۲ شهر و شهرک را تا عمق ۲۵ کیلومتری اطراف غزه از نظر امنیتی ساقط می‌کنند. این درحالی است که بیش از هزار نظامی دشمن را هلاک کرده و بیش از ۲۰۰ نفر دیگر را به اسارت می‌گیرند؛ لذا دشمن صهیونیستی و حامیان آن به‌شدت نگران شده‌اند و سفرهای متعدد رهبران غربی به اراضی اشغالی فلسطین و ارسال حجم عظیمی از تسلیحات و تجهیزات نظامی و ارائه مشوق‌های مالی سنگین از سوی دولت‌های غربی و حملات وحشیانه به مردم غیرنظامی و قتل عام گسترده زنان و کودکان، حکایت از عمق ضربه‌ای است که طوفان‌الاقصی وارد کرده است. اکنون این سؤال در مراکز نظامی و امنیتی اسرائیل و غرب مطرح است که اگر مقاومت با این تعداد اندک رزمنده، توانسته چنین شکست سهمگینی را به اسرائیل وارد کند، پس همان‌طور که مقاومت اعلام کرده است، با تعداد مثلاً ۴۰ هزار نفر و اتصال به کرانه باختری، آیا رژیم غاصب اسرائیل نابود نمی‌شود؟

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای به‌عنوان جانشین شایسته حضرت امام، آرمان فلسطین را مطابق خط و نگاه امام تا تحقق آن با جدیت و قویاً دنبال کرده‌اند. تردیدی نیست که پس از این جنگ، شرایط در اراضی اشغالی، منطقه و جهان برخلاف انتظارات و تمایلات جریان صهیونیسم و غرب مستکبر، تغییر خواهد کرد و این یعنی پیروزی نهایی بر رژیم صهیونیستی اسرائیل و غرب، بسیار –تأکید می‌کنم– بسیار نزدیک است.

« دنیای اسلام برای توقف جنایات رژیم صهیونیستی در غزه، افزایش فشار بر رژیم اشغال‌گر و حامیان غربی آن چه وظایفی بر عهده دارد؟

● جهان اسلام همان‌گونه که قبلاً گفت‌م به‌نوعی مقهور رشد مادی غرب بوده است؛ اما انقلاب اسلامی ایران و ثبات ملت رشید و مؤمن ایران بر آرمان‌های انقلابی خود، از جمله آرمان آزادی فلسطین و محور رژیم صهیونیستی، راه خارج شدن از بن‌بست را به جهان اسلام نشان داده است. محور مقاومت نشان داد که عمل به تکلیف و نه‌راسیدن از انبوه سازوبرگ دشمن، با پیروزی همراه است؛ لذا از سال ۱۹۸۲ که جوانان لبنان، حزب‌الله را

تشکیل دادند و بعد جوانان فلسطینی جهاد اسلامی و حماس را تشکیل داده‌اند، مقاومت در حال پیشروی بوده و این دشمن است که گام به گام شکست خورده است و هیچ پیروزی‌ای در کارنامه‌اش دیده نمی‌شود؛ حال آنکه مقاومت درحال اوج گرفتن است و تاریخی پر از موفقیت در کارنامه‌اش ثبت شده است.

عملیات طوفان‌الاقصی هم نشان داد، نه همه محور مقاومت بلکه تنها یک گروه کوچک و در محاصره ۱۷ ساله، می‌تواند بزرگترین شکست حیات پر از ظلم رژیم صهیونیستی را بر آن وارد کند؛ لذا جهان اسلام باید خود را از زندان ترس از صهیونیسم و غرب رها کند و حمایت‌های عملی از مقاومت فلسطین را در دستور کار خود قرار دهد. تحریم صادرات نفت و گاز به غرب و رژیم غاصب اسرائیل، اقدام به لغو عضویت ۵۷ کشور اسلامی در سازمان ملل متحد و از مشروعیت خارج کردن این سازمان منفعّل و حامی نسل‌کشی فلسطینیان، همچنین اقدام مشابه درباره دادگاه بین‌المللی کیفری، باز کردن مرزها و آزاد گذاشتن مردم مسلمان برای کمک عملی به برادران مسلمان ما در فلسطین از جمله اقدامات حداقلی است که از جهان اسلام و دولت‌های اسلامی انتظار می‌رود.

باید تأکید کنم که گویی خدای متعال رژیم غاصب اسرائیل را به‌عنوان معیاری برای تمیز صف مؤمنین و پاکان از غیرمؤمنین و ناپاکان در آستانه یک اتفاق جهانی که تاریخ بشر چشم برآه آن است، قرار داده است.

امام با اعلام آخرین جمعه ماه مبارک رمضان به‌عنوان «روز جهانی قدس» عملاً قضیه اشغال فلسطین و قدس شریف را از حاشیه به متن زندگی دینی مسلمانان آورد.

حجم اعتراضات در جوامع غیرمسلمان علیه جنایات صهیونیست‌ها و حمایت‌های دولت‌های غربی از این رژیم سفاک و نیز انفعال و بعضاً همکاری برخی دولت‌های اسلامی با رژیم غاصب اسرائیل و غرب در این جنایات، در واقع غرالی برای تمیز صف پاکان از ناپاکان است تا با آمدن دولت یار، انتخاب‌ها روشن باشد.

« به‌عنوان آخرین سؤال، بفرمایید، شما چگونه به مسئله فلسطین وارد شدید؟ آیا توصیه حضرت امام علیه السلام به شما بود؟ و اینکه یکی دو مجموعه مردمی با موضوع حمایت از فلسطین را مدیریت می‌کنید. کمی در این خصوص برای ما توضیح دهید؟

● ببینید توجه من به قضیه فلسطین مسئله‌ای بود که در خودم وجود داشت. به این معنی که در ابتدا آنچه که در شخصیت فردی خودم وجود داشت، مربوط به ظلم‌ستیزی بود. من نسبت به ظلم کسی در حق کسی دیگر، بسیار حساس و عصبانی می‌شدم و از ظلم و ظالم تفر شدیداً داشتم و هنوز هم دارم؛ البته شاید توجه و دغدغه همیشگی امام نسبت به قضیه فلسطین نیز، در داشتن این روحیه حمایتی از فلسطین بی‌تأثیر نبوده باشد؛ اما با این وجود من این حس را بیشتر در درون خود داشتم و در فعالیت‌های اجتماعی از دیدن صحنه‌ای که کسی مظلوم واقع شود، شدیداً عصبانی می‌شدم و نسبت به آن واکنش نشان می‌دادم. یک نمونه‌اش اتفاقی بود که برای دفاع از یک مظلوم در سفر زیارتی کربلا اتفاق افتاد و نهایتاً از ناحیه انگشتان دست آسیب دیدم و پادم هست، ماجرا را برای امام تعریف کردم و ایشان فرمودند: گناه نکردید؛ اما نباید به خودتان آسیب برسانید.

اندیشه امام، فراتر از چارچوب ملّی سیر می‌کند و از همان شروع نهضت، انقلاب اسلامی را آغازی برای شکل دادن به یک نهضت فراگیر جهانی برای دفع ظلم و استقرار عدالت در نظر گرفتند. به هر روی از این منظر من به قضیه فلسطین که داستان مظلومیت یک ملت و روایت ظلم یک رژیم اشغال‌گر بود، حساسیت خاصی داشتم. بالذات من علاقه‌مند بودم که از ظلمی که به فلسطینی‌ها شده بود، دفاع کنم. بعد از ارتحال امام علیه السلام به‌طور جدی وارد این موضوع شدم و با تعدادی از برادران و به توصیه مقام معظم رهبری و با هدف حمایت مردمی از قضیه فلسطین، اقدام به ایجاد یک تشکل مردمی به‌نام جمعیت دفاع از ملت فلسطین کردم. فعالیت این جمعیت در محدوده داخل کشور بود و تلاش آن، نشر آگاهی نسبت به قضیه فلسطین در داخل بود. در همان آغازین روزهای تأسیس جمعیت دفاع از ملت فلسطین، به محضر مقام معظم رهبری رسیدیم. ایشان ضمن تقدیر از حرکت صورت‌گرفته، نکته‌ای در خصوص ضرورت کار برای فلسطین در خارج از مرزهای ایران فرمودند. بلافاصله با برخی از عزیزان در داخل و خارج که در حوزه حمایت از فلسطین فعال بودند، اتحادیه بین‌المللی سازمان‌های غیردولتی حامی فلسطین را ایجاد و تلاش کردم، در این حوزه از ظرفیت سازمان‌های خارجی حامی فلسطین نیز، برای کمک به فلسطینی‌ها بهره بگیریم.

در واقع اتحادیه را برای پیگیری حقوق ملت مظلوم فلسطین در خارج و جمعیت را برای نشر معارف فلسطین در داخل ایجاد کردم و الحمدلله هر دو مجموعه، همچنان در حال فعالیت هستند. امیدواریم این تلاش‌های فرهنگی به روشن‌گری در خصوص ظلم آشکار سلطه‌گران به ملت فلسطین بینجامد و روزی، شاهد رهایی ملت فلسطین و قبله اول مسلمانان از چنگال رژیم اشغال‌گر صهیونیستی باشیم که در تباری آشکار با دولت‌های پیروز در جنگ جهانی دوم، در سرزمین اسلامی فلسطین جعل شده است.